

Τρίτη, 10 Απριλίου 2018

Συζητώντας με τον Θοδωρή Παπαθεοδώρου

Ερώτηση 1η: Ποιος/α είναι ο/η αγαπημένος/η σας συγγραφέας;

Θ.Π.: Από τους Έλληνες ο Γιάννης Ξανθούλης, ο Ισίδωρος Ζουργός, ο Στέφανος Δάνδολος και η Ιωάννα Καρυστιάνη. Από τους ξένους παλαιότερα ο Τομ Ρόμπινς. Αλλά και ο Κάρλος Ρουιθ Θαφόν, ο Φίλιπ Κερ, ο Κεν Φόλετ και η Ιζαμπέλ Αλιέντε σε κάποια έργα της.

Ερώτηση 2η: Ποιο είναι το πρώτο βιβλίο που διαβάσατε;

Θ.Π.: Το «Χωρίς Οικογένεια». Και όλα του Ιουλίου Βερν και της Πηνελόπης Δέλτα με πρώτο και καλύτερο «Τα Μυστικά του Βάλτου».

Ερώτηση 3η: Τι σας ώθησε να ξεκινήσετε τη συγγραφή;

Θ.Π.: Ένας διαγωνισμός διηγήματος, του Μεταίχμιου νομίζω πριν από δεκαεπτά χρόνια. Ποτέ δεν είχε μέχρι τότε περάσει από το μυαλό μου η σκέψη να γίνω συγγραφέας. Ήμουν όμως παιδιόθεν φανατικός αναγνώστης. Κι αυτό έπαιξε μάλλον τον ρόλο του αφού μέχρι τότε ήταν μάλλον η εποχή της σποράς.

Ερώτηση 4η: Πώς θα χαρακτηρίζατε το βιβλίο σας “Γυναίκες της μικρής Πατρίδας”;

Θ.Π.: Ένα καθαρό Ιστορικό Μυθιστόρημα. Και λέω καθαρό διότι εσχάτως οι εκδότες, για εμπορικούς λόγους, συνηθίζουν να βαφτίζουν συλλήβδην ως ιστορικό κάθε μυθιστόρημα που απλώς δεν διαδραματίζεται στον παρόντα χρόνο. Μα πόσο ιστορικό είναι άραγε ένα μυθιστόρημα όπου «ιστορικά» δεν συμβαίνει τίποτε πέρα από κάποιες γενικόλογες περιγραφές περιοχών και πόλεων κι όπου εμφανίζονται απλώς δυο τρεις εραστές που δεν φορούν κουστούμια και ταγέρ, αλλά φουστανέλες και κορσέδες; Ασφαλώς δεν εννοώ αυτού του είδους τα «ιστορικά» μυθιστορήματα που κοτσάρουν από κάτω κι έναν πιασάρικο και δήθεν ευπώλητο υπότιτλο «βασισμένο σε αληθινή ιστορία». Ένα ιστορικό μυθιστόρημα δεν χρειάζεται έναν τέτοιο υπότιτλο, ειδάλλως τι σόι ιστορικό είναι εάν εξ ορισμού δεν βασίζεται σε αληθινά γεγονότα;

Ερώτηση 5η: Μετά από την εξαιρετική τετραλογία του Εμφυλίου Πολέμου και τη διλογία που ακολούθησε για τα ταραγμένα χρόνια της Χούντας, μας μιείτε σε μία περίοδο που προηγείται αυτών, και συγκεκριμένα στον Μακεδονικό Αγώνα. Πόσο καιρό σας πήρε να συγκεντρώσετε το υλικό προκειμένου να γίνει μυθιστόρημα και γιατί πιστεύετε ότι δεν υπάρχει εκτενής αναφορά στην ιστορία για εκείνα τα χρόνια;

Θ.Π.: Μου πήρε πάνω από δύο χρόνια συστηματικής, οργανωμένης και πολύωρης δουλειάς στην συγγραφή, αλλά και στην ενδελεχή έρευνα που είναι ίσως το δυσκολότερο κομμάτι όλης της διαδικασίας εφόσον θέλω το έργο μου να έχει ιστορική αίσθηση και πιστότητα. Διότι ως έρευνα, δεν εννοώ μόνο αυτή τη γελοιότητα με το αφερέγγυο Γκουγκλ στο οποίο καταφεύγουν οι περισσότεροι, ούτε μόνο μελέτες σε αραχνιασμένες βιβλιοθήκες, εννοώ επιτόπια έρευνα, με παρατηρήσεις, με συζητήσεις, με μαρτυρίες, με γνώση του περιβάλλοντος χώρου και της περιρρέουσας ατμόσφαιρας για να υπάρχει κατά το δυνατόν μια πιστότερη αποτίμηση και περιγραφή του χώρου και των γεγονότων. Και για τούτο τον λόγο επισκέφθηκα τους τόπους και τους ανθρώπους της μικρής βόρεια πατρίδας μου, της μικρής βόρειας Ελλάδας μας από τη μία άκρη μέχρι την άλλη, για να αφουγκραστώ τους τόπους και τους ανθρώπους και να ξεκλειδώσω το σεντούκι της μνήμης τους. Από όλα ετούτα προέκυψε το συγκεκριμένο Ιστορικό Μυθιστόρημα: ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ. Εκτενής αναφορά δεν υπάρχει γιατί με πολύ απλά λόγια, ως κράτος, στο συγκεκριμένο ζήτημα, τα κάναμε μαντάρα, όπως λέμε και στο χωριό μου.

Ερώτηση 6η: “Γυναίκες της μικρής Πατρίδας”... γιατί λοιπόν μικρή Πατρίδα; Γιατί ο κόσμος του Βασιλείου έκλεινε επιδεικτικά τα μάτια σε αυτόν τον αγώνα;

Θ.Π.: Γιατί φοβάται. Όχι μήπως προκαλέσει κάποια ζημία στην πατρίδα. Το γκουβέρνω φοβόταν τότε, όπως φοβάται και τώρα, μήπως χάσει τη βολή, τα

οφέλη και τα νικητήρια της εξουσίας του. Τόσο απλά. Γι' αυτό ψελλίζει διαρκώς δικαιολογίες και παραινήσεις για ψυχραιμία.

Ερώτηση 7η: Για ακόμα μία φορά πρωταγωνίστριες είναι οι γυναίκες, Αρετή και Φωτεινή. Τι είναι αυτό που σας ωθεί να γράφετε ιστορίες με γυναίκες ηρωίδες και δη για τον Μακεδονικό αγώνα, για τον οποίο έχουμε ακούσει πολλά αλλά μόνο για τους Μακεδονομάχους;

Θ.Π.: Πόσα γνωρίζουμε οι περισσότεροι για τον Μακεδονικό Αγώνα; Το όνομα του Παύλου Μελά σίγουρα. Ίσως και του Τέλλου Άγρα από τα Μυστικά του Βάλτου. Άνδρες, πολεμιστές, ήρωες όλοι τους. Μα πίσω από αυτούς τους άνδρες και τους ήρωες, σε αυτό τον πόλεμο, όπως και σε κάθε πόλεμο, υπάρχουν εκατοντάδες γυναίκες που στήριξαν με ασύλληπτους κινδύνους τον αγώνα. Νοσοκόμες που περιέθαλπαν τους Μακεδονομάχους σε μυστικά νοσοκομεία, αγρότισσες που εφοδίαζαν με τρόφιμα τα Ελληνικά Σώματα, ταχυδρόμοι που μετέφεραν κώδικες, ακόμη και πυρομαχικά, κρυμμένα στα μεσοφόρια τους, πράκτορες Α και Β τάξεως που συνέδραμαν με τις πληροφορίες τους τα Ελληνικά Προξενεία. Και, φυσικά, πρώτες μεταξύ αυτών, οι ηρωικές δασκάλες που ολομόναχες στα χωριά πάλευαν να κρατήσουν ζωντανή την πίστη, τη γλώσσα και το φρόνημα του Ελληνισμού, κυνηγημένες απ' τους κομιτατζήδες, πληρώνοντας πολλές φορές αυτή τους την πίστη με τη ζωή τους. Είναι οι γυναίκες που πρωταγωνιστούν στο μυθιστόρημα και κοσμούν τον τίτλο του. Και σε αυτές τις ηρωικές γυναίκες είναι αφιερωμένο.

Ερώτηση 8η: Ξεριζωμός. Ένα ακόμα θέμα που θίγεται στο βιβλίο σας. Από τη Φιλιππούπολη στη Θεσσαλονίκη μετά τις σφαγές των Βουλγάρων εναντίον των Ελλήνων. Ο ξεριζωμός και η προσφυγιά είναι μέσα στο αίμα των Ελλήνων. Τελικά, ο άνθρωπος μπορεί να αντέξει πολύ πόνο στη ζωή του. Η ιστορία μας διδάσκει τόσες θυριωδίες, γιατί πρέπει να γίνουν τόσα πράγματα για να κατακτήσει κάποιος παράνομα κάτι που δεν του ανήκει στο όνομα ενός κράτους, ενός γένους ή ενός πιστεύω; Ποια είναι η άποψή σας;

Θ.Π.: Η απληστία, τι άλλο; Και η τάση για εξουσία. Οι απλοί άνθρωποι, δεν έχουν κάτι να χωρίσουν μεταξύ τους, συνυπάρχουν έχοντας τα ίδια προβλήματα της καθημερινότητας να αντιμετωπίσουν. Και αν, ο φανατισμός, η μισαλλοδοξία και η άπληστη εξουσία τους αφήσουν ήσυχους, θα συνυπάρξουν μια χαρά. Μα, δυστυχώς, αυτό δεν συμβαίνει κι οδηγούμαστε σε όλα αυτά τα δεινά που τόσο γλαφυρά περιγράψατε στην ερώτησή σας. Πολλοί με ρωτούν στις παρουσιάσεις: μα μόνο οι Βούλγαροι ή οι Τούρκοι έκαμαν θηριωδίες; Εμείς όχι; Βεβαίως διαπράξαμε και εμείς θηριωδίες, αλίμονο, ο ίδιος ο Καπετάν Ρούβας έλεγε πως χρόνια μετά τον Μακεδονικό Αγώνα δεν μπορούσε να κοιμηθεί ήσυχα από τα όσα αντίκρισε κι από τα όσα αναγκάστηκε να κάνει. Δυστυχώς αυτή είναι η πικρή

αλήθεια. Μα τι άλλο μπορούσε να γίνει; Εκείνοι να μας έκοβαν τα λαρύγγια κι εμείς να τους κόβαμε την καλημέρα;

Ερώτηση 9η: Τι θα θέλατε να πείτε στους αναγνώστες σας;

Θ.Π.: Θα ήθελα να επαναλάβω μια φράση από τον πρόλογο του βιβλίου. Μια φράση για μια λέξη ιερή, μια λέξη που κοσμεί τον τίτλο του μυθιστορήματος, τη λέξη πατρίδα: Η πατρίδα είναι η σκέπη του καθενός και όλων μας, είναι το χώμα που πατάμε, το χώμα που φυλάγει τους απόντες αγαπημένους μας, είναι η ελευθερία, η περηφάνια, η αυτοτέλεια και η αξιοπρέπειά μας. Αυτά κι ακόμη περισσότερα είναι για εμένα η πατρίδα. Ελπίζω και για εσάς και τους αναγνώστες σας...

Ερώτηση 10η: Θα θέλατε να μας πείτε μερικά λόγια για το επόμενο συγγραφικό βήμα σας;

Θ.Π.: Πλην του Μακεδονικού Αγώνα; Είναι πολύ νωρίς ακόμη...

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τη συνέντευξη που μου παραχωρήσατε! Εύχομαι κάθε επιτυχία και καλοτάξιδα τα βιβλία σας!!!